

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2022, sp. zn. 25 Cdo 3144/2021, ECLI:CZ:NS:2022:25.CDO.3144.2021.1

Číslo: 102/2023

Právní věta:

Druh a družka nepatří mezi osoby oprávněné k náhradě nákladů na výživu pozůstalým podle ustanovení § 2966 odst. 1 o. z., které takový nárok nezakládá osobám, jimž zemřelý nebyl povinen poskytovat výživné na základě zákona, ani poskytoval-li je dobrovolně. Snížení životní úrovně osoby, které zemřelý poskytoval výživné dobrovolně, ač k tomu nebyl ze zákona povinen, není bez dalšího okolností, odůvodňující přiznání nároku na příspěvek na výživné podle § 2966 odst. 2 o. z.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 14.12.2022

Spisová značka: 25 Cdo 3144/2021

Číslo rozhodnutí: 102

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody

Předpisy: § 2966 odst. 1 o. z.
§ 2966 odst. 2 o. z.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl dovolání žalobkyně proti výroku ve věci samé rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2021, sp. zn. 18 Co 179/2021; ve zbývající části jeho dovolání odmítl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Obvodní soud pro Prahu 8 rozsudkem ze dne 12. 2. 2021, č. j. 22 C 242/2019-138, zamítl žalobu o zaplacení 182 500 EUR s příslušenstvím, o peněžitý důchod 5 000 EUR měsíčně od 1. 12. 2019 a o 5 000 EUR měsíčně od 1. 1. 2020 upravených podle valorizačních předpisů České republiky a rozhodl o nákladech řízení. V řízení o pojistné plnění za náhradu nákladů na výživu pozůstalé osoby vyšel ze zjištění, že dne 16. 12. 2016 u obce R v České republice při dopravní nehodě zaviněné řidičem vozidla pojištěného pro případ vzniku odpovědnosti za újmu způsobenou jeho provozem u žalované zemřel jako spolujezdec pan M. W. (dále jen „poškozený“), druh žalobkyně. Žalobkyně s ním a se svými dvěma dětmi z předchozího manželství (nar. 1999 a 2001) žila od roku 2010 ve společné

domácnosti. Do května 2016 byla nezaměstnaná, poškozený jí i jejím dětem zajišťoval ze svého příjmu 28 651 EUR měsíčně vysoký životní standard. Bydleli v jeho nově zrekonstruovaném velkém domě v Grazu, užívali čtyři vozidla, karavan, motorový člun, kupovali potraviny vysoké kvality, navštěvovali restaurace, věnovali se sportu, jezdili na luxusní dovolené. Do roku 2022 žije žalobkyně s dětmi se souhlasem pozůstalých dětí poškozeného v domě po zemřelém, náklady na jeho provoz hradí sama, poté si bude muset najít jiné bydlení. Od května 2016 je zaměstnána s příjmem 112 838 EUR za rok 2017 a 98 782 EUR za rok 2018. Soud věc posoudil podle § 6 a § 9 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, § 2927 a § 2966 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014 (dále jen „o. z.“) a uzavřel, že žalobkyni nevznikl nárok na pojistné plnění ani za náhradu ztráty na výživě, ani za náhradu příspěvku na výživu, neboť právo na náhradu nákladů na výživu náleží podle § 2966 odst. 1 o. z. jen pozůstalým osobám, jimž náleželo vůči zemřelému právo na výživné ze zákona, což žalobkyně jako družka nebyla. Žalobkyni nevznikl ani nárok na příspěvek na výživu podle § 2966 odst. 2 o. z., podle něhož z důvodu slušnosti lze přiznat příspěvek na výživné i jiné osobě, pokud jí usmrcený poskytoval takové plnění, aniž k tomu byl povinen. Při výkladu § 2966 odst. 2 o. z. soud přihlédl ke smyslu a účelu institutu výživného, jímž je uspokojení potřeb oprávněné osoby, a uzavřel, že předpokladem pro přiznání příspěvku na výživné podle § 2966 odst. 2 o. z. je „neschopnost oprávněné osoby se samostatně živit (§ 911 o. z.), pravidelné dlouhodobé poskytování prostředků ze strany zemřelého za účelem uspokojení odůvodněných potřeb příjemce“ (§ 913 odst. 1 o. z.) – k tomu odkázal i na odbornou literaturu a komentář k občanskému zákoníku. Soud prvního stupně vyložil, že z hlediska výkladu jazykového, teleologického i systematického je zřejmé, že jednotlivé odstavce § 2966 o. z. upravují odlišné nároky (výživné a příspěvek na výživu) různého okruhu oprávněných osob (osob, jimž náleželo vůči zemřelému právo na výživné ze zákona a jiných osob, jimž takové právo nesvědčilo). Zákon zakládá vzájemnou vyživovací povinnost mezi manžely, nikoli však mezi druhem a družkou, u nichž ji nelze dovodit ani za použití analogie. Současně soud zdůraznil, že těm, kterým zemřelý nebyl povinen poskytovat výživu ze zákona, nenáleží plnění k zajištění výživy ve stejném rozsahu, jakého se jim dostávalo od zemřelého, ale jen příspěvek na výživné, a to nikoli vždy, ale jen z důvodu slušnosti, čímž je třeba rozumět zejména k uspokojení nezbytných životních potřeb, které si oprávněná osoba není schopna zajistit sama. Žalobkyně dosahuje příjmů, které výrazně převyšují průměrnou mzdu v Rakousku. Sice s nimi nemůže udržet stejnou životní úroveň, jíž se těšila při soužití s poškozeným, své nezbytné životní potřeby však zajišťuje. Sama ostatně netvrdí, že by v důsledku úmrtí poškozeného upadla do nouze, ale požaduje plnění k zachování své původní životní úrovně. Kritérium slušnosti tak nebylo naplněno.

2. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 6. 2021, č. j. 18 Co 179/2021-167, k odvolání žalobkyně potvrdil rozsudek obvodního soudu a rozhodl o nákladech odvolacího řízení. Vyšel ze skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně a ztotožnil se i s jeho výkladem § 2966 o. z., s podřazením uplatněného nároku skutkové podstatě § 2966 odst. 2 o. z., jakož i s vymezením rozhodných okolností pro interpretaci pojmu „slušnost“ jako kritéria pro přiznání nároku na peněžitý důchod družce zemřelého. Odmítl snahu žalobkyně ztotožněním zákonem nedefinovaného pojmu „pozůstalá osoba“ (ve smyslu § 2966 odst. 1 o. z.) s pojmem „osoby blízké“, dosáhnout podřazení jejího nároku pod skutkovou podstatu § 2966 odst. 1 o. z., přičemž vysvětlil, že pojem „pozůstalé osoby“, použitý v citovaném ustanovení, nemá z hlediska určení oprávněných osob žádný význam. Pro rozlišení osob, které se vzhledem k blízkosti (příbuzenského či jiného) vztahu k zemřelému považují za pozůstalé, je z hlediska formy náhrady škody upravené v § 2966 o. z. (peněžitého důchodu) významná existence či neexistence zákonného nároku na výživné, jak vyplývá z výslovného znění § 2966 odst. 1 o. z. v porovnání s odst. 2 citovaného ustanovení. Výklad § 2966 o. z. je tedy bez ohledu na obsah pojmu „pozůstalá osoba“ (který by mohl obdobně jako v odstavci 1 figurovat i ve znění odstavce 2) jednoznačný v tom, že (pozůstalé) osoby, spadající do odstavce 1, mají na peněžitý důchod zásadně nárok, ledaže je uplatnění nároku výrazem zneužití práva (§ 8 o. z.), resp. v rozporu s dobrými mravy (§ 2 odst. 3 o. z.); naopak osoby, kterým nesvědčil vůči zemřelému zákonný nárok

na výživné, tj. osoby spadající pod hypotézu § 2966 odst. 2 o. z., nemají na peněžitý důchod zásadně nárok, přičemž uplatnění této zásady je obecně omezeno výkladovou zásadou souladu s obyčejným lidským cítěním (§ 2 odst. 3 o. z.) a konkrétně ve vztahu k tomuto typu nároku dále kritériem slušnosti (§ 2966 odst. 2 o. z.), které je nutno vzhledem k relativně neurčité hypotéze citovaného ustanovení (v pojmu „slušnost“) vymezit individuálně ve vztahu ke každému souzenému případu. Odvolací soud přisvědčil soudu prvního stupně i v tom, že rozhodné skutečnosti pro interpretaci pojmu „slušnost“, který je podle § 2966 odst. 2 o. z. kritériem pro přiznání výživného, vymezil pomocí obecných zásad pro vznik nároku na výživné (§ 911 o. z., § 913 o. z.), včetně závěrů, k nimž při hodnocení splnění těchto kritérií dospěl. Připomněl, že ačkoli žalobkyně dovozuje, že se při posouzení kritéria slušnosti ve smyslu § 2966 odst. 2 o. z. v daném případě neuplatní dílčí podmínka pro vznik práva na výživné, spočívající v neschopnosti oprávněné osoby samostatně se živit, současně poukazuje na účel ustanovení § 2966 o. z., jímž je zajištění výživy osobám, jež o výživu přišly z důvodu smrti vyživovatele a přitom ani netvrdí, že byla na zemřelého odkázána výživou, nýbrž pouze tvrdí, že v soužití s ním měla vyšší životní standard, než jí umožňuje vlastní příjem. Odvolací soud dále s odkazem na judikaturu dovolacího soudu konstatoval, že na základě zákonné vyživovací povinnosti mezi manžely nelze „analogicky“ vyvodit existenci zákonné vyživovací povinnosti mezi druhem a družkou, že k dovození analogie mezi institutem manželství a spoluzití dvou osob zcela jistě nepostačuje jen znak vedení společné domácnosti s úmyslem takto žít po neurčitou dobu, pokud spoluzijící osoby současně svým jednáním vyloučily, aby se do jejich poměrů promítla zákonná úprava manželského majetkového práva, která je mimo jiné zdrojem vzájemné vyživovací povinnosti manželů. Důsledkem vyloučení dopadů manželského majetkového práva vedením nesezdaného soužití je absence nároků vyplývajících z manželské majetkové solidarity při skončení soužití. V daném případě z hlediska podmínek § 2966 odst. 2 o. z. odvolací soud shodně se soudem prvního stupně konstatoval, že účast na vysoce nadstandardním životním stylu zemřelého nelze považovat za uspokojování odůvodněných potřeb žalobkyně ve smyslu § 911 o. z., navíc ani nelze uzavřít, že snížení vysokého životního standardu žalobkyně z úrovně, kterou jí zajišťoval zemřelý, odporuje hledisku slušnosti.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

3. Proti rozsudku dovolacího soudu podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost podle § 237 o. s. ř. spatřuje v nesprávné aplikaci § 2966 o. z. na daný nárok (§ 241 o. s. ř.). Podle žalobkyně je třeba její nárok posoudit podle § 2966 odst. 1 o. z. Pojem „pozůstalý“, uvedený v citovaném ustanovení, není v občanském zákoníku nikde definován. Jeho lexikálnímu vymezení (jako příslušníka rodiny zemřelého) by mohlo odpovídat právní vymezení osoby blízké ve vztahu k zemřelému, které je obsaženo v § 22 odst. 1 o. z. Osobou blízkou je ze zákona příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel, nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství. Ohledně osob, které spolu trvale žijí (např. druh, družka) občanský zákoník stanoví vyvratitelnou domněnku, že osobami blízkými jsou. Žila-li žalobkyně se zesnulým dlouhodobě ve vztahu zcela srovnatelném s manželským soužitím, měla by jakožto osoba blízká být pokládána za „pozůstalou“ ve smyslu § 2966 odst. 1 o. z., a mělo by jí náležet právo na náhradu nákladů na výživu peněžitým důchodem, a to aniž by musela splňovat podmínku odkázanosti na výživu, neboť u oprávněného manžela nemusí být prokázána neschopnost „vůbec“ se samostatně živit, ale postačí, že je životní úroveň oprávněného manžela nižší než životní úroveň manžela povinného. Pokud by přesto dovolatelka vyšla z názoru dovolacího soudu, že na ni jako na družku se skutečně vztahuje § 2966 odst. 2 o. z., neztotožňuje se s názorem, že příspěvek na výživu slouží k úhradě pouze nezbytných, tedy základních, životních potřeb oprávněné osoby, která není schopna se samostatně živit a domnívá se, že významný propad životní úrovně žalobkyně v důsledku ztráty životního druhu by měl být, z důvodu slušnosti a ke zmírnění tvrdosti nastalé situace, kompenzován přiznáním peněžitého důchodu v odpovídající výši. Odvolacímu soudu z důvodů shora uvedených v souvislosti s dosud neřešeným výkladem § 2966 o. z. žalobkyně položila následující

otázky:

- a) Lze pod osoby oprávněné podle § 2966 odst. 1 o. z. podřadit osoby, kterým nebyl zemřelý povinen poskytovat výživu na základě zákona?
- b) Lze pod osoby oprávněné podle § 2966 odst. 1 o. z. podřadit osoby, kterým zemřelý poskytoval výživné či obdobné plnění, ač k tomu nebyl podle zákona povinen?
- c) Spadá druh/družka pod pojem „pozůstalí“ uvedený v § 2966 odst. 1 o. z.?
- d) Jakými kritérii lze hodnotit hledisko slušnosti ve smyslu § 2966 odst. 2 o. z.?
- e) Jak a čím je určen rozsah příspěvku na výživné ve smyslu § 2966 odst. 2 o. z.?
- f) Odporuje poskytnutí příspěvku na výživné osobě, které bylo smrtí zemřelého vysokou mírou zasaženo do jejího sociálního a ekonomického postavení, spravedlivému uspořádání vztahů?
- g) Jakými kritérii lze hodnotit odůvodněné potřeby příjemce plnění ve smyslu § 2966 o. z.?
- h) Lze příspěvek na výživu ve smyslu § 2966 odst. 2 o. z. omezit jen na poskytnutí nutné výživy? Slouží tento příspěvek na výživu k úhradě pouze nezbytných tedy základních životních potřeb oprávněné osoby, která není schopna se sama žít?

Žalobkyně navrhla, aby dovolací soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

4. Žalovaná ve vyjádření uvedla, že závěrům soudů obou stupňů k výkladu § 2966 o. z. nelze nic vytknout, neboť zcela odpovídají znění zákona, jeho jazykovému, logickému, systematickému a teleologickému výkladu a zcela korespondují s názorem zastávaným doktrínou i judikaturou. Aktivní věcnou legitimaci ve vztahu k nároku podle prvního odstavce § 2966 o. z. přiznává rozličná komentářová literatura (žalovanou citovaná) shodně těm osobám, které měly ke dni smrti primární oběti podle zákona právo na výživné od ní, a to bez ohledu na to, zda bylo výživné skutečně poskytováno (první skutková podstata) nebo (při existenci vyživovací povinnosti ke dni smrti zemřelého) nikoliv (druhá skutková podstata). Aktivní legitimace tak vyplývá z § 910 (předci a potomci), § 920 (neprovdaná matka), § 697 (manželé) a § 853 (osvojenci a jejich předci a potomci). Údajný nárok žalobkyně nelze podřadit pod § 2966 odst. 1 o. z., neboť zemřelý a žalobkyně byli ve vztahu druha a družky, mezi nimiž nevzniká zákonná vyživovací povinnost ani žádné majetkové společenství, ale při úmrtí jednoho z nich může druhému vzniknout nárok na příspěvek na výživu podle § 2966 odst. 2 o. z., a to z důvodu slušnosti a za splnění zákonných předpokladů, jimiž je neschopnost příjemce samostatně se žít a pravidelné, dlouhodobé poskytování prostředků zesnulým za účelem uspokojování odůvodněných potřeb příjemce. Východiskem pro interpretaci pojmu „slušnost“ jsou obecné zásady pro vznik nároku na výživné. Podle doktríny je slušné to, co je přiměřené; zde se projevuje jak představa správné míry, tak i individualizace (Melzer, F., Tégl, P. a kolektiv: Občanský zákoník – velký komentář. Svazek IX. § 2894-3081. Praha: Leges, 2018, s. 972). U žalobkyně podmínky § 2966 odst. 2 o. z. splněny nebyly, neboť bylo prokázáno, že žalobkyně je schopna sama se žít a na slušné úrovni tak činí, nebylo prokázáno, že by jí zemřelý za života poskytoval konkrétní plnění na její odůvodněné potřeby a že by po jeho smrti byla na uspokojení konkrétních odůvodněných potřeb zkrácena způsobem, jenž odporuje slušnému uspořádání poměrů. Žalovaná navrhla odmítnutí nebo zamítnutí dovolání.

III.

Přípustnost dovolání

5. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou – účastnicí řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), zastoupenou advokátem ve smyslu § 241 o. s. ř., a podle § 237 o. s. ř. je přípustné pro posouzení dovolacím soudem dosud neřešené otázky, zda a za jakých podmínek má pozůstalá družka po úmrtí druha nárok na náhradu podle § 2966 o. z., není však důvodné.

IV. Důvodnost dovolání

6. Podle § 2966 odst. 1 o. z. při usmrcení hradí škůdce peněžitým důchodem náklady na výživu pozůstalým, kterým zemřelý ke dni své smrti poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu. Náhrada náleží pozůstalým ve výši rozdílu mezi dávkami důchodového zabezpečení poskytovanými z téhož důvodu a tím, co by poškozený podle rozumného očekávání mohl pozůstalým na těchto nákladech poskytovat, pokud by k jeho zranění nedošlo.

7. Podle § 2966 odst. 2 o. z. z důvodu slušnosti lze přiznat příspěvek na výživné i jiné osobě, pokud jí usmrcený poskytoval takové plnění, ač k tomu nebyl podle zákona povinen.

8. Ustanovení § 2966 o. z. upravuje majetkový nárok vznikající za splnění odlišných zákonných předpokladů dvěma různým okruhům oprávněných osob při usmrcení osoby blízké. V odstavci 1 jde o osoby označené jako pozůstalí, jimž svědčilo právo na výživné, ať bylo fakticky poskytováno, či nikoliv, což jsou předci a potomci (§ 910), neprovdaná matka (§ 920), manželé (§ 697), osvojenci a jejich předci a potomci (§ 853). Tyto osoby mají nárok na náhradu nákladů na výživu, jejímž smyslem a účelem je odškodnění majetkové újmy, která vznikla osobám odkázaným na výživu tím, že ten, kdo jim ji poskytoval nebo k tomu byl povinen, zemřel následkem škodní události, s níž je spojena povinnost škůdce hradit škodu (§ 2894 odst. 1). V odstavci 2 je pamatováno na další osoby, jimž sice zemřelý nebyl podle zákona výživou povinován, a přesto jim ji poskytoval. Příbuzenský nebo jiný vztah k zemřelému zde není rozhodný, neboť okruh oprávněných je určen a je závislý na konkrétním zjištění, zda, komu a v jakém rozsahu zemřelý výživu fakticky poskytoval; mělo by jít o pravidelné plnění, nikoli jen o ojedinělou či příležitostnou materiální výpomoc, jehož úroveň ovšem nemusí být srovnatelná s plněním vyživovací povinnosti. Ostatně i pojmenování nároku „příspěvek na výživné“ (podle § 2966 odst. 2 o. z.) svědčí o rozdílu v rozsahu, v němž má být, ve srovnání s § 2966 odst. 1 o. z., poskytována náhrada. Příspěvek se přiznává z důvodu slušnosti, což znamená, že podmínkou vzniku nároku těmto osobám je okolnost, že ztráta poskytovaného finančního zajištění by odporovala obecně sdíleným představám o spravedlivém, přiměřeném a slušném uspořádání vztahů. V obou případech jde o peněžitou dávku mající charakter peněžitého důchodu. Doba jejího poskytování není pevně určena a závisí na předpokládaném trvání vyživovací povinnosti (u nároku podle odstavce 2) či délce života osoby, která výživu zajišťovala (u nároku podle odst. 1). Na tomto výkladu § 2966 o. z., jenž koresponduje jeho jazykovému vyjádření, panuje bezvýjimečná shoda v odborné literatuře [např. BEZOUŠKA, Petr. Náhrada nákladů na výživu pozůstalým. In: HULMÁK, Milan, a kol. Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 1741, či RYŠKA, Michal. Náklady výživy pozůstalých. In: PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. Občanský zákoník. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 3131.]

9. Mezi osoby oprávněné podle § 2966 odst. 1 o. z. tedy nepatří osoby, kterým zemřelý nebyl povinen poskytovat výživné na základě zákona, ani poskytoval-li je dobrovolně. Druh a družka nemohou být osobami oprávněnými podle § 2966 odst. 1 o. z. Snížení životní úrovně osoby, které zemřelý poskytoval dobrovolně výživné, ač k tomu nebyl ze zákona povinen, není bez dalšího okolností, odůvodňující přiznání nároku na příspěvek na výživné podle § 2966 odst. 2 o. z.

10. V daném případě se žalobkyně domáhala přiznání peněžitého důchodu, který by jí zajistil stejnou životní úroveň, jaké se těšila při soužití se zemřelým. O náhradě takové povahy a takového rozsahu

by bylo možno uvažovat jen v případě, že by žalobkyni vůči zemřelému před jeho smrtí náleželo právo na výživné. Vzhledem k tomu, že zemřelý jako její druh nebyl ze zákona povinen poskytovat jí výživné, nemůže žalobkyni podle § 2966 odst. 1 o. z. svědčit právo na náhradu nákladů na výživu, neboť jde o nárok spjatý jen se zákonnou vyživovací povinností zemřelého vůči oprávněné osobě (ať byla či nebyla plněna). Právo žalobkyně na náhradu podle citovaného ustanovení nelze dovodit ani rozbořením pojmu „pozůstalý“ (a jeho komparací s pojmem „osoba blízká“), jenž pro vymezení okruhu oprávněných osob ani definici podmínek pro vznik nároku nemá žádný význam. Současně je vyloučeno, aby žalobkyně požívala nároků, jež by náležely manželce zemřelého, což nelze překonat ani za použití analogie. Zákon majetkové společenství analogické k společnému jmění manželů neupravuje. Mezi mužem a ženou, kteří spolu žijí v nesezdaném partnerském svazku, nevzniká žádné majetkové společenství obdobné institutu společného jmění, které vzniká jen mezi manžely. Vztahy mezi druhem a družkou neupravoval zákon o rodině a nečiní tak ani nový občanský zákoník (zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Faktické soužití se skrývá za pojmy jako domácnost, osoba blízká a osoba spolužijící. Druh a družka proto musejí věnovat správě svých majetkových záležitostí větší pozornost nežli manželé a je zcela na jejich uvážení, jakým způsobem budou své majetkové otázky řešit (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 2015, sp. zn. [22 Cdo 3082/2014](#)). Stejně jako zákon neupravuje majetkové právo mezi druhem a družkou, nezakládá ani jejich vzájemnou vyživovací povinnost, zatímco mezi manžely tak činí výslovně.

11. Jako družka zemřelého by se žalobkyně mohla případně vůči žalované pojišťovně domáhat pojistného plnění odpovídajícího nároku na příspěvek na výživné podle § 2966 odst. 2 o. z. za splnění tam uvedených podmínek, což však (dle jejich skutkových tvrzení) nečiní. Netvrdí totiž, že by jí zemřelý poskytoval nějaké pravidelné finanční plnění, ale jen to, že při soužití s ním měla významně vyšší životní úroveň, než po jeho úmrtí (když i tu lze označit za nadstandardní). Ve vztahu k základní podmínce, aby ztráta výživného od zemřelého uvrhla oprávněnou osobu do situace vymykající se obecným představám o slušném, přiměřeném a spravedlivém uspořádání poměrů, neuvedla žalobkyně žádné relevantní argumenty, vyjma konstatování rozdílu mezi mimořádně příznivou životní úrovní a popisem ekonomických výhod, jimž se těšila při soužití se zemřelým a mezi životní úrovní, již dosahuje ze svého příjmu po jeho úmrtí. Jakkoli se jistě jedná o pro ni citelně nepříjemnou změnu, nelze odvolacímu soudu vytýkat, že nedovodil rozpor s požadavkem slušnosti.

12. Z uvedeného vyplývá, že napadené rozhodnutí je z pohledu uplatněného dovolacího důvodu správné, Nejvyšší soud proto dovolání žalobkyně podle § 243b odst. 2 o. s. ř. zamítl.

13. Otázka výkladu kritérií pro hodnocení odůvodněných potřeb příjemce plnění podle § 2966 o. z. za situace, kdy nalézací soudy neshledaly splněnými základní podmínky pro přiznání nároku podle § 2966 odst. 1 o. z. (existenci zákonné vyživovací povinnosti zemřelého vůči žalobkyni) ani podle § 2966 odst. 2 o. z. (hodnocení finanční situace žalobkyně jako rozporné s požadavkem slušnosti), je irelevantní dovolací námitkou, neboť na jejím vyřešení napadené rozhodnutí není založeno. Účelem dovolacího řízení není řešit teoretické (či hypotetické) otázky bez podstatnějšího významu pro posouzení správnosti napadeného rozhodnutí (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. [28 Cdo 316/2019](#), ze dne 9. 4. 2019, sp. zn. [28 Cdo 3648/2018](#), či ze dne 18. 5. 2020, sp. zn. [32 Cdo 1078/2020](#)).

14. Podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. není dovolání přípustné proti rozhodnutím v části týkající se výroku o nákladech řízení.